

**R. P. Christophori Gillii, Ex Brigantio Lvsitaniæ, Societatis
Iesv, Et in Conimbricensi Academia S. Theologiae
Professoris; Commentationvm Theologicarvm De Sacra
Doctrina, Et Essentia atque vnitata ...**

Gil, Christovão

Coloniae Agrippinae, 1610

Habitus Theologicus per se, ac propriè non est probatius principiorum
reuelatorum sed deductius conclusionum ex ipsis. cap. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82291](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82291)

Theologi-
cus discursus
necessario
vendicat ali-
quod princi-
pium diuini-
tatis inspira-
tum.

principia naturalia sunt, vera est, sed in hoc sensu non infertur conclusio: discursus enim Theologicus, ut inferius dicam, necessario vendicat aliquod principium diuinitus reuelatum: si verò intelligatur de discursu, qui constat aliquo saltem principio supranaturali, negetur: nam quemadmodum mens humana supranaturaliter adiuta potest habere actus pertinentes ad primam, ac secundam operationem, ita etiam habere potest pertinentes ad tertiam. Ad confirmationem verò respondetur discursum circa obiectum connaturale esse operationem connaturalem intellectus humani: eum verò, qui est de obiecto improporcionado per excessum, contento tamen sub latitudine obiecti adæquati, qualis est discursus Theologicus, nequaquam esset naturaliter proportionatum intellectui nudè sumpto, sed coniuncto cum aliquo principio supernaturali.

VIII.

Ad secundi argumenti solutionem opus esset explicare modum certitudinis assensus Theologici, quæ difficultas habet proprium locum inferius: nunc autem breuiter respondeo: cum certitudo conclusionis pendeat ex certitudine præmissarum, eum assensum, qui pendet ex præmissis, quarum veritas est magis infallibilis, esse certiores: atque adeo cum veritates reuelatæ, ex quibus pendet conclusio Theologica, sint magis infallibiles, quam naturali lumine cognitæ, quoniam lumen diuinum est certior regula, quam humanum, conclusio Theologica est certior, scientia naturali. In forma neganda est assumptio. Ad confirmationem respondetur notitiam discursuam non pendere ex sola forma, sed etiam ex materia, hoc est, ex principiis: ut verò effectus aliquis supernaturalis sit, non requiri ut omnia principia, & causæ sint supernaturales: alioquin nullus actus vitalis à potentia naturali elicited, esset supernaturalis: quod est error in fide: ideoque posse conclusionem Theologicam esse participem certitudinis supranaturalis, & si norma discursus, quo colligitur, sit naturalis. Ad huius impugnationem sumptam ab exemplo conclusionis, illatæ ex altera præmissa necessaria, altera contingente, respondetur esse disparem rationem: quoniam necessitas sumitur ex medio, siue coniunctione ipsius cum extremis: quæ si vel ex vna parte contingens, ac indissolubilis est, medium est contingens: & consequenter ex vi ipsius non infertur conclusio necessaria: at maior, vel minor certitudo sumi-

Conclusio
Theologica
est certior
naturali
scientia.

tur ex maiore vel minore repugnantia principiorum, ut deficiant; atque adeo cum stante eadem forma syllogistica possit deficere veritas conclusionis ob defectum principiorum, fit ut discursus similes quoad formam, dissimiles quoad principia, sint magis, vel minus certi iuxta maiorem, vel minorem certitudinem principiorum: & quoniam principia discursus Theologici reliqua omnia certitudine excedunt, conclusio quoque ex ijs illata omnes alias conclusiones certitudine superat.

Argumenta Aureoli non concludunt: nam licet cætera omnia, quæ longo illo discursu continentur, admittam suo loco expendenda, & solum dicam, quando ex discursu constante vtraque præmissa reuelata, vel saltem altera cum alia naturaliter euidente colligitur aliqua conclusio, acquiri nouum habitum à fide distinctum, tota vis argumenti eneruatur.

Habitus Theologicus per se, ac proprie non est probatiuus principiorum reuelatorum, sed deductiuus conclusionum ex ipsis.

CAPVT IX.

D Vrandus, quæst. i. prologi, num. 10. 18. & 48. Theologiæ habitum probatiuum esse contendit, vult tamen, ut hoc sibi vendicat, non ratione conclusionum ex principiis reuelatis deductarum, sed respectu articulorum, ita ut proprius habitus Theologiæ sit is, quo principia reuelata defenduntur, ac probantur. Indicat autem eiusmodi probationes non niti auctoritate diuina, sed ratione: quandoquidem ait *hunc habitum, & fidem esse de eodem: differre autem, quia id quod fides tradit sola auctoritate, Theologia tradit ratione*. Hanc verò rationem sentire videtur esse solum opinatiuam, ut patet ex argumento, quod proponit, num. 14. & solutione, quam adhibet, num. 17. Probat verò numero illo. 18. suam sententiam. Quoniam omnis habitus Theologicus deficit à ratione scientiæ proprie dictæ: atque ideo non est vnus habitus præcipuus, qui nomine Theologiæ censeatur, & cui veluti annexi sint alij habitus de eadem materia, sicut fit in alijs scientijs: sed omnibus habitibus Theologicis facientibus assensum, conuenit nomen Theologiæ, maxime verò probatiuo eorum quæ sunt fidei, ut constat ex

IX.

I.

Duraud.

telimo-

testimonio Augustini sapius citato, ergo ille habitus est propriè Theologicus. Probat deinde, num. 48. citato, quoniam ex principiis fidei nulla est vera deductio, sed solum explicatio explicita eius, quod in articulo reuelato continetur implicite. Verbi gratia, quando ex eo, quod Christus dicitur homo, concludimus Christum habuisse veram carnem, & non phantasticam; argumentamur ad explicandum sensum, quo dicitur homo, nempe verus, non verò ad inferendum aliquid non reuelatum. Tandem licet ex articulis multa practicè deducantur, tamen in eo principalius intenditur clarior intelligentia ipsorum.

II. *Aureol.* Hæc eadem pars ostendi potest argumentis, quibus utitur Aureolus ad probandum non gigni assensum ullum Theologicum à fide distinctum per Syllogismum deductiuum, ex principiis de fide. Nam vel utrumque erit de fide; vel saltem alterum coniunctum cum aliqua præmissa naturali: si utrumque sit de fide, vel saltem alterum cum naturali necessaria, erit actus fidei: si cum naturali probabilis, erit actus opinionis: neuter verò est propriè Theologicus, ut patet: ergo assensus resultans ex syllogismo deductiuo ex reuelatis, non est Theologicus: & consequenter neque actus ex ipso genitus. Si in præmissis interueniat aliqua propositio probabilis, certum est totum medium esse probabile, & consequenter eo discursu gigni opinionem: nam cum medium deficiat alterutra præmissarum deficiente, non potest esse certum, ac necessarium; si vel vna sit probabilis; & consequenter nequit gignere assensum certum, sed formidolosum, qualem non elicit habitus Theologicus. Si verò altera præmissarum sit reuelata cum naturali euidente coniuncta, non gigni actum, vel habitum à fide distinctum, id verò multipliciter ostendit. Primò quoniam conclusioni sic illatæ assentitur Theologus assensu certo, atque ineidente propter veritatem primam quæ est propria ratio assensus fidei. Secundò quia oppositum hæresis est propriè obiectum fidei, qui verò negaret hanc, *Christus habet duas voluntates*, deducta ex principiis fidei, esset hæreticus: ergo qui illi assentitur credit ex fide. Tertiò denique, quoniam implicitum, & explicitum non distinguunt habitum fidei: sed tunc conclusio illata solum differret ab immediate reuelatis penes implicitum, vel explicitum: nam principia essent explicitè reuelata, conclusio verò implicite in ipsis

præmissis: ergo non haberet habitum à fide distinctum. Maior propositio constat, quoniam fides maiorum veteris testamenti erat implicita circa multa mysteria, quæ nos explicitè credimus, nec tamen erat alia fides à nostra.

Dico primum, habitus Theologicus non est primò, ac per se probatiuus, aut discursiuus circa ipsa principia fidei reuelata. Sensus est, non pertinere per se ad habitum Theologicum probare ipsos fidei articulos, aut veritates à Deo immediate reuelatas: ita D. Thom. 1. p. qu. 1. art. 8. cum Caietano, Richardus q. 7. prologi in cap. Capreolus, qu. 1. prologi, art. 1. conclusione 5. Hispalens. q. 1. a. 1. conclus. 4. Soncin. qu. 1. conclusione 5. & eiusdem sententiæ sunt doctores, qui dicunt articulos esse principia, quos referam tractatu secundo, capite quarto. Fundamentum D. Thomæ est, quoniam ad nullam scientiam per se pertinet ostendere sua principia, sed illis suppositis ad veritates ipsius contentas inuestigandas procedere: propositiones immediate reuelatæ sunt principia Theologica, ut ostendam loco proximè indicato: ergo non per se pertinet ad Theologum illa ostendere. Secunda Theologia ut ipsemet Durandus admittit, & infra ostendam, est habitus distinctus à fide, & ab omni habitu solo naturali lumine acquisito: si verò versetur circa obiectum fidei, ex pura ratione naturali nullo modo distinguetur ab habitibus naturalibus: pleraque enim reuelata ostendit philosophus naturalis: atque ita non est per quid Theologia à philosophia naturali, vel metaphysica distinguatur: distinctio enim non sumitur ab obiecto materialiter sumpto, sed à medio, quo conclusio ostenditur: aut ergo Theologia utitur rationibus opinatiuis, nullo modo ex reuelatione pendebus, aut media, quæ utitur, resoluit in diuinam auctoritatem: si utitur medijs opinatiuis absque auctoritate diuinæ reuelationis, ea sub eadem prorsus ratione formali adhiberi possunt à metaphysico: vnde D. Thom. art. 8. citato ad secundum merito asserit sacram doctrinam uti rationibus, & auctoritatibus philosophorum tamquam medijs extraneis, ut bene ibi explicat Caietanus. Atque adeò Theologia quatenus utitur illo argumentandi modo, non differt à scientijs naturalibus: si verò utitur reuelationis adminiculo, aut tamquam ratione immediata assentiendi; & ita non distinguitur à fide, quæ immediate nititur reuelatione diuina: aut tamquam principio remoto, atque me-

III.

Habitus Theologicus non est probatiuus aut discursiuus circa principia fidei.
S. Thom.
Caietanus.
Richardus.
Capreolus.
Hispalens.
Soncinus.

S. Thom.

Caietan.

diato: & ita iam erit proprie discursiva deducendo conclusiones à principiis fidei, non verò solum ipsam tuendo. Id verò, quod asserit Durandus, nulla probabilitate nititur; nimirum proprium, ac verum habitum Theologiæ esse eum, quo articuli fidei ex probabilibus ostenduntur. Nam obiecta materialia fidei sunt diversissima: atque adeò cadere nequeunt sub vnius scientiæ considerationem, nisi sub vna ratione formali motiva: atqui rationes probabiles non continentur vlla certa ratione formali: ergo non est vnus habitus, aut scientia circa diuersa obiecta ex solis probabilibus disputans; ad hoc enim fat est dialectica vtens.

IV.
Theologi-
cus habitus
differit circa
conclusiones
principijs re-
uelatis fun-
datus.
Basilium.

Dico secundum. Theologicus habitus propriè, ac per se differit circa conclusiones in principiis reuelatis virtute contentas. Hæc scientia est D. Thomæ, & communis doctorum, quos pro præcedenti conclusione citavi; traditur etiam à Basilio in Psal. 115. explicans enim illa verba: *Credidi propter quod locutus sum: in quolibet, inquit, studio, quod ordine ad finem procedit, impossibile primorum subiectorum demonstrationes inquirere; sed necesse est omnium artium, quæ probatione nituntur, principia sine inuestigatione, aut rationem admittentem ad reliqua, quæ deinceps sequuntur, respicere. Sic & Theologia mysterium ex fide minime rationibus probata adificium querit. suadet autem ex citato D. Pauli testimonio: Omnis Scriptura diuinitus inspirata utilis est ad arguendum. nam veritas utilis ad arguendum continet virtute alias veritates, quæ ex ipsa per discursum deduci possunt: cognitio vero per eum discursum genita pertinet ad habitum, qui per ipsum gignitur: hic non est fides, quæ præcedit discursum, utpote eius principium: non habitus vllus, aut scientia naturalis: ergo Theologicus. Inquiet aliquis hoc argumento probari Theologiam discurrere circa eiusmodi conclusiones: sed non per se primò, quod erat probandum. Probatum tamen, quoniam Theologia idèd nō discurreret per se primò circa conclusiones ex fide deductas, quia hoc per se primò conuenit alteri habitui: vel quia ipsa per se primò versatur circa aliam materiam: neutrum ex his verum est: ergo per se primò discurrat circa conclusiones deductas ex fide. Probatum assumptio, quoniam non est alius habitus, cui id competat; non fides, ut patet ex dictis, & infra probabo; non vlla scientia naturalis: quia habet euidentiam, quam non admittit assensus deductus ex reuelatis: non fides humana aut opinio, quia non*

habent eam certitudinem; quam vendicat assensus collectus ex principiis reuelatis. Ipsa verò Theologia non habet aliud obiectum circa quod per se primò versetur. Etenim eius obiectum vnum ex tribus fingi potest: vel connaturale non indigens reuelatione, ut agnoscat: vel immediatè reuelatum: vel deductum ex immediatè reuelatis. Circa primum nec ipsemet Durandus asserit versari Theologiam, & meritò: quoniam est obiectum scientiarum, & habituum naturalium: circa secundum versatur fides, non Theologia: ergo hæc non habet aliud, circa quod primò, ac per se versetur. Et confirmatur, quoniam eiusmodi conclusiones ex fide deductæ, sunt obiecta per se cognoscibilia, non minus quam conclusiones scientiarum naturalium: hæc vendicant habitus, qui circa ipsas propriè, ac per se primò versentur: ergo & illæ vendicabunt, non enim apparet vlla diuersa ratio: nō est autè aliud, quam Theologicus: ergo ad hunc propriè & per se primò spectat disputare de quæstionibus Theologicis inferendo conclusiones non immediatè reuelatas ex principiis reuelatis.

Dico tertium. Interdum per accidens fieri potest, ut Theologia argumentetur tuendo principia; hæc est D. Thomæ, 1. 2. Thom. p. quæst. 1. art. 8. cum Caietano, Richardo Caietano. citati, Scoti in 3. d. 24. quæst. vnica. §. contra Richardum. Argentinat. quæst. 2. prologi, art. 2. & quæst. 4. art. 2. ad 1. argum. ex 2. loco positus, Marfilij quæst. 2. art. 3. propositio Marfilij. ne 8. Capreoli, qu. 1. ad primum Aureoli Capreoli. contra quintam conclusionem Soncinatis Soncinæ. vbi supra. & Cani lib. 12. de locis, c. 5. pro cuius explicatione notanda doctrina D. Thomæ, art. cit. vbi ait eos, qui negant principia fidei, vel quadam negare, alia recipere, vel nulla omnino recipere: si priore modo se habeant, posse Theologum aduersus eos argumentari ex Theologia quomodo argumen- tando sua- tueatur principia.

V.

arguen-

Quomodo
ex reuelata
alia etiam re-
uelata col-
liguntur.

arguendo: tertium potest cum eis differe-
re respondendo, & soluendo rationes.
Primum facile probatur: quoniam inter
articulos reuelatos, alij ex alijs rectè colli-
guntur: nam ex immortalitate Dei, rectè
deducitur æternitas; & tamen vtraque est
reuelata: item ex eo, quod Deus genuerit
filium, rectè colligitur contra Sabel-
lium Filium esse alium à Patre, & eos esse
duas personas realiter distinctas; quare si
quis concedat primum & neget secun-
dum, facile conuincetur à Theologo: esse
verò hoc munus Theologiæ, non fidei,
probatur: quoniam fides ad eorum assen-
sum per se inclinat, quæ reuelata sunt ex
motiuo reuelationis: talis autem deductio
non est reuelata; ergo fides non inclinat ad
assensum ex eo discursu pendentem. Non
est alius habitus à quo esse possit quam
Theologia: siquidem scientia, aut habitus
naturalis non procedit ex principijs reue-
latis. Ex quo colligitur discrimen inter
Theologiam, & alias scientias quoad mo-
dum probandi sua principia: quoniam aliæ
vel nullo modo probant, vel non probant
directè, & ostensiuè: sed deducendo ad im-
possibile, & non ex propria ratione sui ha-
bitus: Theologia verò quamuis per se non
probet principia, quia illa supponit ex di-
uina auctoritate, per accidens tamen ad-
uersus negantes probare potest: dico per
accidens, quia per accidens est, vt propo-
sitiō, quæ ex reuelatis deduci potest, sit etiam
reuelata: non verò quia discursus ille nō sit
verè Theologicus: verè enim, ac propriè
proficiscitur ab habitu Theologico di-
rectè ex proprijs principijs, non verò per
deductionem ad impossibile, vt metaphy-
sica ostendit communia principia. Ratio
huius differentiæ est, quoniam prima prin-
cipia scientiarum non habent alia prima in
eodem genere scientiæ, à quibus ostendan-
tur: at in Theologia sunt plura principia
reuelata, quorum vnum probari per aliud
potest: atque ita Theologicus habitus
discursu verè Theologico vti potest ad
probanda sua principia, cum opus est, ad
eos, qui alia negant, alia recipiunt. Duo
alia dicta D. Thomæ inferius expendenda
sunt.

VI.

Porro primum fundamentum Du-
randi nō est firmum: nam quamuis Theo-
logia ratione ineuidentiæ non participet
omniñò propriam, ac perfectam ratio-
nem scientiæ, ratione tamen certitudinis
maximè ad illam accedit: & est multò ex-
cellentior omni habitu genito per assen-
sum productum virtute medijs opinatiui;
atque adeo habitus procedens ex assensu

Theologico circa conclusiones ex fide de-
ductas est multò excellentior, quàm om-
nes ij, de quibus loquitur Durandus: nam
quamuis sint de obiecto materiali fidei,
sunt incerti ex parte medijs opinatiui: &
ideo inter omnes prior ille tamquam præ-
cipuus in doctrina Theologica reputan-
dus est, ad quem ceteri reducuntur, si quo
tamen modo reduci possunt, qua de rei in-
ferius agam. Porro auctoritas D. Augusti-
ni non cuilibet habitui accommodari po-
test, & multò minùs opinatiui, vt vult
Durandus: nam Augustinus scientiam vo-
cat, habitus verò opinatiui caret vtraque
scientiæ proprietate certitudine scilicet, &
euidentiā: ideoque Doctores communi-
ter dictum Augustini interpretantur de
vero habitu Theologico: qui etiam præ-
stat ea omnia, quæ numerat Augustinus
vel per se, ac primariò, vel secundariò, &
per accidens: Augustinus autem non in-
tendebat tradere exactam definitionem
Theologiæ, sed eam vtunque per aliquos
eius effectus declarare. Ad secundum re-
spondeo, non semper discursus Theolo-
gicos procedere ad explicandum sensum
propositionis immediatè reuelatæ: vt for-
tè accidit in eo, cuius in argumento sit
mentio, sed etiam ad sciendum formaliter,
ac per se veritatem in se ipsa non reue-
latam. Nam si vera est demonstratio phy-
sica, qua ostenditur hominem esse risibi-
lem, quia est animal rationale, cur non
erit Syllogismus Theologicus, quo idem
de Christo ex eodem motiuo probatur.
Quod verò vltimo obijcitur, nimirum,
principaliter intèdi per Syllogismos Theo-
logicos clariorem notitiam reuelatorum,
non est absolute verum, si consideremus
naturam habitus deductiui: qui per se pri-
mò dirigitur ad cognoscendas nouas ve-
ritates, quamuis per accidens ex inten-
tione vtentium aliter aliquando contin-
gat.

Ad fundamentum Aureoli dicendum
propriū discursum Theologicum con-
sistere vtraque præmissa reuelata, vel saltem
altera reuelata, altera naturaliter euidente:
cum verò obijcit hoc discursu gigni pro-
priè, ac per se actum fidei, non verò assen-
sum Theologicum, negandum est: & ad
primam rationem, qua oppositum suade-
tur dicendum, non eodem modo assen-
tiri conclusioni certò, atque ineuidenter
propter veritatem primam ex habitu fi-
dei, ac ex Theologico, hic enim, vt infra
explicabo, nititur remotè reuelatione di-
uina, fides autem proximè. Secundò re-
spondeo eum qui negat conclusionem

VII.

Theologicam, implicite reuelatam, cense-
 ri hæreticum; quia præsumitur negare
 præmissam in se reuelatam: nam si negaret
 putans non bene sequi ex illa, non esset hæ-
 reticus, vt fusius alibi exponam. Porro
 exemplum de duabus in Christo volunta-
 tibus, non est conclusio purè Theologica,
 sed in se etiam reuelata, & credenda, quia
 in Concilijs definita. Ad tertium respon-
 deo; cum dicitur eadem fides Patrum, ac
 nostra, sermonem propriè esse de obiecto
 fidei, quod etiam fidei nomine censetur, vt
 colligitur ex verbis Athanasij in Symbolo.
*Hæc est fides Catholica, quam nisi quisq; fide-
 ter, firmiterq; crediderit, saluus esse non poterit.*
 quod enim creditur fidei obiectum est: fuit
 itaque Patrum veteris, ac noui testamenti
 fides eadem, quoniam, quod hi explicite
 credunt, illi credebant implicite: non qui-
 dem ita vt more Theologorum ea quæ nos
 credimus explicite tenerent ex principijs
 immediatè reuelatis deducentes: sed quo-
 niam credentes sibi reuelata principia, fi-
 guras, & umbras futurorum, implicite
 credebant significata, & contenta in ijs vir-
 tualiter: ex quo etiam sequitur actum cre-
 dendi implicite, atque explicite, ad eun-
 dem habitum pertinere, si præcisè sit actus
 credendi: erit autem quoties immediatè
 fertur in obiectum per se reuelatum: at si
 explicita cognitio per se primò, & imme-
 diatè non nritur reuelatione, sed remotè,
 tunc ratio cognoscendi explicite infert
 specificam differentiam actus,
 vt infra consta-
 bit.

*Athanas.
 Quomodo
 sit eadem fi-
 des patrum
 veterum, ac
 nostra.*

TRACTATVS SECVNDVS DE CAU- SIS THEOLO- GIAE.

Quoniam vnamquamque re sci-
 re tunc maximè dicimur, cum
 principia eius, & causas agnosci-
 mus, vt Theologiæ naturam, &
 proprietates inuestigamus, ab
 illius causis exordindū est. Et primò qui-
 dem agendum de extrinsecis, ex quibus su-
 mitur ratio formalis intrinseca, in qua na-
 тура eius, & essentia consistit: nam cum sit
 res spiritualis, non habet aliam causam in-
 trinsecam, quàm formalem: extrinsecas
 verò habet ex omni genere finalè efficien-
 tem, materiale, & formale: nā obiectū
 ad quod habitus suapte natura referuntur,
 & à quo sumunt speciem, ac distinctionē,
 meritò vocari potest ratio formalis ex-
 trinseca; ab eo enim quasi sigillo quodam
 formantur habitus. In hoc autem tractatu
 de tribus prioribus: in sequente de obiecto
 dicam. Et quoniā finalis inter omnes cau-
 sas primum locum habet, eum quoque in
 hoc tractatu vendicabit.

Finis Theologiæ est cognitio primæ
 veritatis, & instructio ordinans
 ad summam boni-
 tatem.

CAPVT I.

Habitus omnis, & facultas est ob ali-
 quē finem, vel eius potentia, in qua
 est, vel alterius ab ipsa regulata: quidquid
 enim vim actiuam habet, finē respicit, cuius
 metaphorica tractatione cessante, ces-
 sat omnis operatio agentis. Theologia ve-
 rò, vt ex nominis etymologia constat, est
 facultas loquendi de diuinis rebus; locutio
 autem, operatio mentalis est, omnis enim
 sermo exterior ab interna mētis cōceptione
 deriuatur: atq; adeò Theologia est quæ-
 dā facultas intelligendi res diuinas: ex quo
 etiam constat considerationem eius versa-
 ri circa finem vniuersi. Et ita finem Theo-
 logiæ esse Deum, supponunt Bonauentu-
 ra, q. 1. prologi ad 2. Henricus in sum. art.
 19. q. 1. ad 1. & 2. Scotus, q. 3. prologi. §. ad 1.
argum. 1. opinionis. in solutione 2. Richar-
 dus, q. 6. ad 1. Bassolis, q. 3. §. vlt. ad 2. arg.
 & alij: probat autem D. Thom. lib. 1. con-
 tra gentes, c. 1. in hunc modum. Finis vlti-
 mus vniuersi est veritas prima: Theologia
 autem versatur circa primam veritatem:
 ergo præcipuè insistit circa consideratio-
 nem

Theologia
 quid sit.

Bonauenti.
 Henric.
 Scotus.
 Richard.
 Bassol.
 S. Thom.

Theologia
 finis Deus
 est.